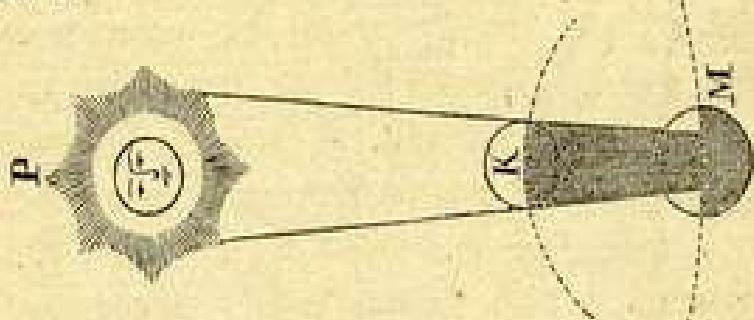

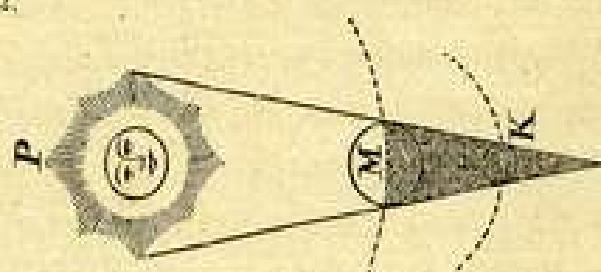
täieliste varjutud ehl aga üks üks jagu; meil on siis: kuu warjutamine. Et seda lugejatele paremine mõistlikkus teha, annan siin kahte joonetust, kus P = päikest, K = kuu ja

joon 1.

Päeva warjutamine.

Joon 2.

Kuu warjutamine.

M = maakera tähenab. — Päeva warjutamine võib aga üksi siis olla, kui meil noore-kuu

on, et siis kuu maakera ja päikeste keskel seisab (nagu joon 1); kuu warjutamine sünis aga üksi üksi, kui meil täis-kuu on, mil ajal maakera kuu ja päike wahel on. See põhi, mis pärast mitte igal noorrel ehl täiel kuu'l warjutamisi ei sünni, on see, et kül kuu noore kuu'e ajal maa ja päike wahel seisab, tema ükski nastuke ülemal ehl alamal poolel sellest digest joonest, mis päeva ja maa wahel mõteldakse olevat, seista tuleb; nüsamma võib kaa täie kuu'e ajal maakera kül päike ja kuu wahel, viimane aga maa warju ülemal ehl alamal poolel seista. — Kui kuu ehl päike terive seib varjutud on, siis nimetaakse warjutamist täieliseks; kui aga üks jägu varjutud on, siis nimetaakse teda jausdaseks. Päikesi juures võib veel üht kolmat warjutust näha, mida ringkombeliseks hüütakse. — Meil oleks veel mõnda warjutamistest rääkida, aga et lardame siis pikkaks teha, tahame aga üksi üht tähelepanemist juure lisada; ehl saame teist korda edasi rääkima.

Tähelepanemine. Seda muusta, mis meie kuu